

Вид фуражна култура – СЛЪНЧОГЛЕД

Целта – за какво се използва?	Слънчогледът е основно маслодайна и техническа култура в България.												
Тип на фуража – протеиново хранене, зелен фураж, енергийна храна	<p>От него се извличат: слънчогледов шрот, кюспе, ползва се като белтъчен фураж и зелен фураж.</p> <p>Слънчогледовото кюспе в важен концентриран фураж, участва в композирането на комбинирани фуражи, а стъблата и листата се ползват за силаж. Слънчогледовите пати са богати на пектин.</p> <p>Слънчогледовият шрот има първосепенно значение като местен белтъчен фураж за животновъдството.</p> <p>В процеса на извличане на маслото чрез пресоване се получава около 35% кюспе, което е ценен фураж за животните поради високата си крѐмна стойност.</p> <p>Кюспето съдържа средно 36-40% суров протеин и до 12% мазнини. (в 1 кг се съдържат средно 370 г протеин и 175 г влакнини.) В белтъка се съдържат някои незаменими аминокиселини (лизин – 3,7%, метионин – 2,2%, триптофан – 1,5%), които са много важни за животните.</p> <p>Слънчогледът може да се отглежда успешно и като фуражно растение за получаване на силажи. Прибран в края на цъфтежа и начало на наливане на семената, той има суха маса около 35%, 17% от която са въглехидрати, 2,5% са протеини, 1% мазнини, с високо съдържание на каротини (50%) и др.</p>												
За кой вид животни се ползва?	Преживни, свине (да не са млади животни)												
Сухо вещество	средно съдържание на протеин 39% и на сурови влакнини 17% в сухото вещество.												
Енергийна/хранителна стойност	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Вид на фуража</th> <th style="text-align: center;">Крѐмни единици и за мляко</th> <th style="text-align: center;">Суров протеин , г</th> <th style="text-align: center;">Протеин , смилан в червата</th> <th style="text-align: center;">Калций , г</th> <th style="text-align: center;">Фосфор, г</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Слънчогледов и пати</td> <td style="text-align: center;">0.76</td> <td style="text-align: center;">68</td> <td style="text-align: center;">62.1</td> <td style="text-align: center;">13.6</td> <td style="text-align: center;">3.4</td> </tr> </tbody> </table>	Вид на фуража	Крѐмни единици и за мляко	Суров протеин , г	Протеин , смилан в червата	Калций , г	Фосфор, г	Слънчогледов и пати	0.76	68	62.1	13.6	3.4
Вид на фуража	Крѐмни единици и за мляко	Суров протеин , г	Протеин , смилан в червата	Калций , г	Фосфор, г								
Слънчогледов и пати	0.76	68	62.1	13.6	3.4								
Какви са ефектите от използването на този вид фураж за почвата?	Може да се отглежда при разнообразни почвени условия, но не понася плитките почви, както и варовитите, киселите и засолените почви. Най-добре се развива на почви с мощен хумусен хоризонт и рН 6-7.												
Какви са ефектите от използването на този вид фураж за водата?	Тази култура е сравнително сухоустойчива, тъй като задоволява нуждите си от влага от по-дълбок почвен слой. Въпреки това, напояването през сухи години е мероприятие с висок ефект върху добива. Предпочита се гравитачното напояване (по бразди). Когато културата се засява на поливни площи, всички практики около сеитбата следва да												

	<p>бъдат съобразени с напояването – посока на редовете, наклон и пр. Най-често е достатъчна една поливка с норма 70 м³/дка.</p>
<p>Какви са ефектите от използването на този вид фураж за биоразнообразието?</p>	<p>Ролята на слънчогледа в българското земеделие е много важна. Поради това, че той е окопна култура, засяването му спомага за правилен сеитбооборот на земеделските култури.</p> <p>Тъй като е сухоустойчива култура, слънчогледът може и се отглежда на големи площи. Към настоящия момент в България се засяват средно 5-6 млн. дка слънчоглед и се явява втората по важност и значение земеделска култура след пшеницата.</p>
<p>На какво разстояние се транспортира/доставя този вид фураж?</p>	<p>Набавя се на близко разстояние от фермата. Добра предпоставка е наличие на общинска мера и пасища, които се ползват за паша от ранна пролет до късна есен.</p>
<p>Климатични особености за отглеждането на тази фуражна култура.</p>	<p>Слънчогледът е топлолюбива култура. обича интензивното слънце греене и не понася засенчване.</p> <p>В нашата страна необходимата топлина за нормално поникване на семената е налице след 23 март за южна и след 1 април за Северна България и полупланинските райони. През вегетацията слънчогледът изисква среднодневна температура 20–25°C. Температури над 30°C потискат растежа и развитието на културата.</p> <p>Критичен по отношение на влагата е периодът от бутонизация до началото на наливане на семената. За максимално изявяване продуктивността на растението е необходима обща сума на валежите 450 мм.</p>
<p>Други особености</p>	<p>Не понася преовлажнени почви, особено при покълването и поникването на семената. Поради краткия си вегетационен период има възможност за отглеждането му и като втора култура.</p> <p>Може да се отглежда при разнообразни почвени условия, но не понася плитките почви, поради силно развитата си коренова система, както и варовитите, киселините и засолените почви. Най-добре се развива на почви с мощен хумусен хоризонт и рН 6-7. Изисква добър воден и хранителен режим. Предпочита дълбоките, богати и с голяма влагоемна и влагозадържаща способност почви. Подходящи са черноземи, алувиални и канелени почви.</p> <p>У нас слънчогледът се отглежда обикновено след пшеница и ечемик, които се смятат за добри негови предшественици. Още по-добри са едногодишните бобови култури. Не трябва да се засява след калиеволюбиви култури - картофи, цвекло и др. След себе си не трябва да се засява 5-6 години.</p> <p>В производството на слънчоглед в България са обособени 3 географски района: Североизточна България (38%), Средна Дунавска равнина (30%) и Югоизточна България (10% от производството на семе). Висока механизация на прибиране на реколтата.</p>